**Hyvinvointi- ja työllisyyslautakunnan lausunto Forssan asuntopoliittisen ohjelman 2026–2035 luonnoksesta**

432/00.01.02/2025

HYTY 26.08.2026 § 41

Valmistelija

Vs. sivistysjohtaja, hyvinvointi- ja kehityspäällikkö Tiina Kemppainen, p. 050 564 0008, tiina.kemppainen@forssa.fi

Forssan kaupungille on laadittu asuntopoliittista ohjelmaa vuosille 2026-2035. Ohjelma on toteutettu konsulttityönä, mutta kaupungin ja sidosryhmien edustajat ovat olleet aktiivisesti mukana ohjaamassa työtä ja määrittelemässä ohjelman tavoitteita ja toimenpiteitä. Ohjelmatyölle asetetussa moniammatillisessa ohjausryhmässä on ollut mukana edunvalvontatoimielimien sekä hyvinvointialueen edustajia, jotka ovat tuoneet työhön myös hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen näkökulmia ja tietoaineistoja. Ohjelmatyö on sisältänyt nykytilan ja toimintaympäristön analyysiä, jonka pohjalta on määritelty asumisen strategiset tavoitteet. Ohjelma sisältää myös ko. tavoitteiden saavuttamiseksi määritellyn toimenpideohjelman.

Kaupunginhallitus on kokouksessaan 8.6.2026 (§ 147) tekemällä päätöksellä pyytänyt ko. ohjelma-asiakirjan luonnoksesta lausuntoja ja yhdeksi lausunnon antajaksi on nimetty Hyvinvointi- ja työllisyyslautakunta. Lausuntoa on pyydetty 31.8.2026 mennessä.

Forssan asuntopoliittisen ohjelman 2026-2035 luonnos on nähtävänä kokousjärjestelmässä oheisaineistona.

Edellä kuvattuun perustuen Hyvinvointi- ja työllisyyslautakunta antaa Forssan asuntopoliittisen ohjelman 2026-2035 luonnoksesta alle kirjatun lausunnon. Lausunnossa lautakunta keskittyy erityisesti ohjelmaluonnoksessa HyTeTu-työn rajapintoja vahvasti koskettaviin osiin.

Esittelijä

Hyvinvointi- ja kehityspäällikkö Kemppainen Tiina

Päätösehdotus

Hyvinvointi- ja työllisyyslautakunta antaa kaupunginhallitukselle omalta osaltaan Forssan asuntopoliittisen ohjelman 2026-2035 luonnoksesta seuraavan lausunnon:

Asuminen on keskeinen hyvinvoinnin tekijä, joka vaikuttaa suoraan ihmisen fyysiseen, psyykkiseen ja sosiaaliseen toimintakykyyn. Turvallinen ja omiin tarpeisiin sopiva koti luo perustan arjen hallinnalle ja edistää terveyttä sekä sosiaalista hyvinvointia.

Kanta-Hämeen Hyvinvointialueen, alueen kuntien ja Hämeen liiton

keskinäistä yhteistyötä määrittävässä strategisessa yhteistyösopimuksessa vuosille 2026-2028 asuminen on yksi neljästä painopistealueesta (vrt. ”Hyvinvointia tukeva asuminen – kohti väestön erilaiset tarpeet huomioivaa monimuotoista asumista”) ja myös hyväksymisprosessissa olevassa #FORSSAVÄLITTÄÄ – Forssan laaja hyvinvointikertomus 2026-2029 -suunnitelmaosassa asuminen on tunnistettu merkittäväksi asukkaiden kokonaishyvinvointia edistäväksi tekijäksi. Nyt lausunnolla olevan asuntopolittiisen ohjelman valmistuminen ajoittuukin oivallisesti aikaikkunaan, jossa asukkaiden hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämistä ohjaavien linjausasiakirjojen tavoitteenasettelu tukee yhdensuuntaisesti asumisen kysymysten tarkastelua ja monialaista kehittämistoimintaa teemaan liittyen.

Yleisinä huomioina lausuttavaan teemaan Hyvinvointi- ja työllisyyslautakunta haluaa tuoda ilmi, että tällä hetkellä työttömyyden kasvu ja taloudellisen tilanteen kiristyminen heijastuvat myös asumiseen. Nuorten mahdollisuudet itsenäistymiseen ja oman asunnon hankkimiseen voivat vaikeutua, ja työikäisillä voi olla haasteita asumisen jatkuvuuden turvaamisessa. Ohjelmaluonnoksessa asumiseen liittyvän segregaation huomiointi ja ehkäiseminen on  erinomaisen merkittävää kuntalaisten hyvinvoinnin edistämisen näkökulmasta.

Käsiteltävässä luonnoksessa ikääntyneiden asumisen kysymykset nousevat hyvin esiin. Ko. ikäväestöryhmän tarpeiden osalta myös hyvinvointityössä toteutetuissa kuulemisissa ikääntyneiden forssalaisten esiin nostamat toiveet painottuvat palveluiden läheisyyteen, kohtuu hintaiseen asumiseen sekä toiveeseen monisukupolvisista asuinympäristöistä, joissa eri-ikäiset ihmiset asuvat rinnakkain. Hyvinvointi- ja työllisyyslautakunta pitää tärkeänä, että nämä näkökulmat huomioidaan ohjelman toimeenpanossa ja tulevassa asuntotuotannon suunnittelussa.

Hyvinvointi- ja työllisyyslautakunta katsoo, että lausuttavana olevassa asiakirjassa ohjelmavuosille määritellyistä asumisen linjauksista erityisesti asumisen yhteisöllisyyden kehittämisestä, asukkaiden osallisuuden tukemisesta sekä vahvuuksiin perustuvasta yhteiskehittämisestä asuinalueiden eriytymisen ja turvattomuuden ehkäisemiseksi löytyy yhtymäkohtia erilaisiin HyTeTu-työn toteutuksiin (vrt. ”Kehitetään asumisen yhteisöllisyyttä sekä asukkaiden ja yhteisöjen aktiivista osallistumista asuinalueiden kehittämiseen.” ja ” Ehkäistään alueiden eriytymistä ja turvattomuutta kehittämällä asuinalueiden vahvuuksia yhdessä asukkaiden kanssa.”). Ko. osin ohjelmaa implementoitaessa monialaisella lähestymisellä ja työalueiden koordinaatiolla saataneen synergiaetua ja lisäarvoa työhön.

Asuntopoliittisen ohjelman linjauksien yhteyteen kirjatut toimenpiteet ovat tavoitteisiin nähden kattavia. Kuitenkin toimenpiteisiin liitetyt listaukset toimijoista ja edelleen toimenpiteiden tarkka aikataulutus asiakirjan hyväksymiseen nähden kovin etupainotteisesti ei välttämättä ole monialaisen ja osallistavan työskentelyn kannalta

tarkoituksenmukaista. Hyvinvointi- ja työllisyyslautakunta toivookin ja em. osin asiakirjan sisältöjä voitaisiin vielä ennen sen hyväksymistä tarkastella. Toimenpiteisiin osallistuvien tahojen kuuleminen ja vuoropuhelun vahvistaminen yksityiskohtaisia toimenpiteitä asetettaessa ja toteutusaikatauluja laadittaessa olisi mahdollisesti onnistunutta lopputulosta tukevaa.

Kaiken kaikkiaan nyt lausunnolla oleva asiakirja ja asumisen kysymysten esiin nostaminen sekä suunnitellut kehittämistoimet ovat merkittävä tuki Forssan elinvoimapolitiikalle, mutta myös tärkeä lisä forssalaisten hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämiseen.

Päätös

Hyvinvointi- ja työllisyyslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.